

Yttrande över motion av Tom Heyman (VägV) m fl. om att anpassa Göteborgs Stads redovisning så att den uppfyller kraven i Lagen om kommunal redovisning (1997:614)

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Den av Tom Heyman m.fl. väckta motionen ska anses besvarad med hänvisning till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Jonas Ransgård (M) yrkade att motionen skulle anses besvarad med hänvisning till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Lars Hansson (SD) yrkade att motionen skulle avstyrkas i enlighet med yrkande från SD den 7 december 2016.

Vid omröstning röstade Mariya Voyvodova (S), Jonas Ransgård (M), Ulf Kamne (MP), Daniel Bernmar (V), Helene Odenjung (L), David Lega (KD), Kristina Tharing (M), Marina Johansson (S), Johan Nyhus (S), Maria Rydén (M), Martin Wannholt, och ordföranden Ann-Sofie Hermansson (S) för bifall till Jonas Ransgårds yrkande.

Lars Hansson (SD) röstade för bifall till eget yrkande.

Kommunstyrelsen beslutade med tolv röster mot en att bifalla Jonas Ransgårds yrkande.

Göteborg den 7 december 2016
Göteborgs kommunstyrelse

Ann-Sofie Hermansson

Jonas André

Yrkande gällande Motion av Tom Heyman (VägV) m fl. om att anpassa Göteborgs Stads redovisning så att den uppfyller kraven i Lagen om kommunal redovisning (1997:614)

Sverigedemokraternas juridiska experter och redovisningsexperter har gått igenom motionen och Stadsledningskontorets beskrivning av ärendet.

Sverigedemokraterna anser inte att kritiken är befogad. Redovisningsregler är sällan exakta utan det finns ofta viss spelrum i hur de ska tillämpas praktiskt i respektive fall. Stadsledningskontoret gör en rimlig bedömning i sitt tjänsteutlåtande om att staden redan tillämpar dessa regler på ett adekvat sätt.

Motionärernas kritik verkar bygga på att de inte kan utvärdera budgetutfallet utifrån årsredovisningen. Årsredovisningens primära syfte är inte att vara ett verktyg för att politiker ska jämföra budget med utfall, utan att presentera en aggregerad bild av verksamhetsåret och dess resultat och stadens finansiella ställning.

Vill man som politiker styra och följa stadens verksamhet genom att se hur väl staden följer fastställd budget så framläggs uppföljningsrapporter löpande under året för såväl staden som helhet samt för respektive nämnd. I dessa rapporter brukar väsentliga avvikelser analyseras och kommenteras ingående och ges därmed en möjlighet att grota ned sig i dessa avvikelser om man vill få koll på vad som händer.

Även om Göteborgs Stads redovisning kan vara svår att ta del av så uppfyller den ändå kraven i Lagen om kommunal redovisning (1997:614). Motionärernas påstående om att redovisningen inte uppfyller lagens krav är alltså felaktigt.

SD yrkar på:

Att avslå motionen.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2016-11-03
Diarienummer 1243/16

Koncernredovisningsavdelningen

Område ekonomi
Anders Roswall
Telefon 031-368 00 52
E-post: anders.roswall@stadshuset.goteborg.se

Motion av Tom Heyman (VägV) m fl. om att anpassa Göteborgs Stads redovisning så att den uppfyller kraven i Lagen om kommunal redovisning (1997:614)

Motionen

Tom Heyman (VägV) m fl. föreslår i en motion att Göteborgs Stads redovisning anpassas så att den uppfyller kraven i Lagen om kommunal redovisning.

Stadsledningskontoret har bedömt att motionen kan beredas utan att denna remitteras till övriga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad. Orsak till detta är att kommunledningen äger beslutet om hur Göteborgs Stad utövar sin budget- och uppföljningsprocess.

Motionen redovisas i sin helhet i bilaga.

Beskrivning av ärendet

Stadsledningskontoret redogör kort för lagstiftning och för Göteborgs Stads planerings och uppföljningsprocess. Då verksamhet är omfattande är en sammanställd, aggregerad, informationsnivå en förutsättning för att kunna utöva rätt styrning och kontroll över verksamheten. Både i budget- och uppföljningssammanhang är det därför nödvändigt att presentera ekonomisk information på såväl nämnd- som kommunnivå sammanställd och kommenterad utifrån risk och väsentlighet.

Lag om kommunal redovisning (RKL) reglerar bland annat hur kommuner och landsting ska hantera den löpande bokföringen av varje enskild ekonomisk handling och att räkenskapsåret ska avslutas med en årsredovisning (2 kap 1 §).

Vidare anges att bokföringen ska vara ordnad så att det ekonomiska utfallet av verksamheten kan jämföras med den budget som fullmäktige har fastställt, att en tillräcklig kontroll av verksamheten kan upprätthållas och att en tillfredsställande finansstatistik kan lämnas (2 kap 2 §).

Enligt lagen ska årsredovisningen redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut (3 kap 1 §).

I det fjärde kapitlet fastställs att årsredovisningens förvaltningsberättelse ska innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet. Upplysningar ska även lämnas om sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen eller resultaträkningen men som är viktiga för bedömningen av kommunens eller landstingets resultat eller ställning, sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen eller landstinget som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut, kommunens eller landstingets förväntade utveckling, väsentliga personalförhållanden och andra

förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den kommunala verksamheten.

Samma kapitel 4 § preciserar att förvaltningsberättelsen ska innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. I 2 § anges att förvaltningsberättelsen även ska ge en samlad redovisning av kommunens eller landstingets investeringsverksamhet.

Stadsledningskontorets bedömning är att Lag om kommunal redovisning följs liksom att rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning i allt väsentligt följs. Stadsrevisionen har inte lämnat rekommendationer eller anmärkningar till kommunstyrelsen avseende brister i möjligheten att jämföra ekonomiskt utfall mot kommunfullmäktiges budget, otillräcklig kontroll av verksamhet eller brister i finansstatistik utifrån de perspektiv som framgår av motionen.

I Göteborgs Stads budget fastställs en resultaträkning med en finansieringssida i form av verksamhetens intäkter, skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning samt finansnetto. I budgetbeslutet fördelas dessa samlade intäkter, exklusive budgeterat resultat, ut till de olika nämnderna i form av kommunbidrag.

I nästa steg tar nämnderna beslut om budgetar som innebär att resurser fördelas vidare ut på organisationens olika ansvarsnivåer. Detta är mer eller mindre nödvändigt i större organisationer för att styra och upprätthålla tillräcklig kontroll över verksamheten och för att en tillfredsställande finansiell information om denna ska kunna lämnas åter. I de flesta fall betyder detta att merparten av den ekonomiska budgetens resurser ligger utfördelad på enhetsnivå, första linjenivån. Vid uppföljning av verksamhet, personalstatistik och ekonomi aggregeras information i organisationen från enhetsnivå upp till en sammanställning på nämndnivå.

Kommunfullmäktiges budget följs upp och i det arbetet utövar kommunstyrelsen sin uppsiktspflicht. Det innebär att Göteborgs Stads budget följs upp på en total nivå liksom att respektive nämnds utfall ställs mot tilldelad budgetram. Utifrån Göteborgs Stad budget- och uppföljningsprocess kommenterar respektive nämnd de huvudsakliga orsakerna till avvikelser mot budget.

Göteborgs Stads verksamhet är omfattande och respektive organisatorisk nivå styr och följer upp underliggande organisatorisk nivå i huvudsak sammanställt, aggregerat. En aggregerad informationsnivå är rimligen en förutsättning för att kunna utöva rätt styrning och kontroll över verksamheten. Både i budget- och uppföljningssammanhang är det därför nödvändigt att presentera ekonomisk information på såväl nämnd- som kommunnivå sammanställt och kommenterad utifrån risk och väsentlighet.

Lag om kommunal redovisning föreskriver att kommunen ska avsluta räkenskapsåret med en årsredovisning som ska redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Lagstiftningen kräver att översiktlig information om verksamhetens utveckling ska lämnas och att händelser av väsentlig betydelse ska nämnas liksom upplysningar som är viktiga för bedömning av resultat och ställning och som inte framgår av siffermaterialet.

Stadsledningskontorets bedömning är att Göteborgs Stads planerings- och uppföljningsprocess utövas på ett inom Sveriges kommuner vedertaget sätt. Vidare att Lag om kommunal redovisning följs liksom att rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning i allt väsentligt följs. Stadsrevisionen utför på kommunfullmäktiges uppdrag bland annat granskning av att kraven i Lag om kommunal redovisning följs. Stadsrevisionen har inte lämnat rekommendationer eller anmärkningar till kommunstyrelsen avseende brister i möjligheten att jämföra

ekonomiskt utfall mot kommunfullmäktiges budget, otillräcklig kontroll av verksamhet eller brister i finansstatistik utifrån de perspektiv som framgår av motionen.

Ekonomiska konsekvenser

En ökad detaljeringsgrad i framför allt uppföljning av budget måste värderas mot risken att dels tynga uppföljningsprocessen med utökad ekonomiinformation, dels vad en ökad informationsmängd kan betyda för möjligheten att hålla samman en effektiv styrning och kontroll av verksamheten. En ökad arbetsinsats inom detta område medför ökade kostnader för ekonomiadministration.

Barnperspektivet, Jämställdhetsperspektivet, Mångfaldsperspektivet, Miljöperspektivet

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa perspektiv.

Omvärldsperspektivet

Stadsledningskontorets bedömning är att Göteborgs Stads planerings- och uppföljningsprocess utövas på ett inom Sveriges kommuner vedertaget sätt.

Stadsledningskontoret

Anders Roswall
Redovisningschef

Anders Johansson
Ekonomdirektör

Bilaga: Motion av Tom Heyman (VägV) m fl. om att anpassa Göteborgs Stads redovisning så att den uppfyller kraven i Lagen om kommunal redovisning (1997:614)

Motion av Tom Heyman (VägV) m fl. om att anpassa Göteborgs Stads redovisning så att den uppfyller kraven i Lagen om kommunal redovisning (1997:614)

Göteborg den 8 september 2016

Budgeten är det centrala styrinstrumentet för den kommunala verksamheten. Det är genom budgeten som kommunfullmäktige och nämnder kan påverka kommunens verksamhet och genom uppföljning av budgeten utvärdera resultatet.

I fullmäktiges handling 133 hänvisas till Kommunallagen och Aktiebolagslagen, däremot saknas hänvisning till Lagen om kommunal redovisning (1997:614).

I denna lag stadgas att:

2 § Bokföringen skall vara ordnad så att

1. det ekonomiska utfallet av verksamheten kan jämföras med den budget som fullmäktige har fastställt,
2. en tillräcklig kontroll av verksamheten kan upprätthållas,
3. en tillfredsställande finansstatistisk information kan lämnas.

För Göteborg är detta inte möjligt.

Kommuncentrala poster

Som exempel visas följande redovisning av de kommuncentrala utgifterna:

År 2010

I Budgeten redovisas följande poster:

Summa: 422 030

I årsredovisningen anges endast (efter rättelse) beloppet 131 100. Det lämnas ingen förklaring till denna stora differens.

År 2011

För detta år budgeteras följande:

<u>Kommunstyrelsens poster:</u>	
Arbetsmarknadsinsatser	63 500
Kommunledning	277 800
Personal-/kompetensförsörjning	68 600
Summa:	409 900

Årsredovisningen anger 1 998 000 kkr. Varför utgifterna blivit fyra gånger större än anvisat belopp förklaras inte. Skillnaden mot tidigare år är dessutom anmärkningsvärt stor.

År 2012

I årsredovisningen finns 1 432 900 kkr upptaget utan någon närmare förklaring.

År 2013

Budgeten för detta år är ganska detaljerad och omfattande

<u>Kommuncentrala poster:</u>	
Arbetsmarknadsinsatser	90 800
Beredskap för försörjningsstöd	100 000
Kollektivtrafik; tillköp samt särfakturering	304 000
Personal-/kompetensförsörjning	68 600
Reservation för nämndernas nyttjande av eget kapital	100 000
Underhållsåtgärder lokaler	100 000
Utveckling av personalkvalitet	10 000
400-års jubileum	5 000
Summa:	778 400

Det redovisade utfallet blev 1 036 800 kkr, ett överdrag på drygt 30 % som inte förklaras.

År 2014

Budgeten är omfattande och detaljerad och omfattar drygt en miljard. Ungefär motsvarande kostnader redovisas, men ingen uppgift om de olika posterna finns.

År 2015

Även för detta år finns en specificerad budget, i redovisningen saknas däremot helt redovisningen av kommuncentrala poster.

Det ekonomiska utfallet kan inte jämföras med de budgeterade posterna och redovisningen uppfyller därför inte lagstiftningens krav.

Facknämnder

Dessa redovisas endast med bruttobelopp. De underliggande beräkningsmodellerna finns bara delvis med. Det går inte att härleda kostnadsutvecklingen i t.ex. en enskild stadsdelsnämnd. Fullmäktige har ingen möjlighet att bedöma om beloppen är rimliga och kontrollfunktion är därmed satt ur spel.

Investeringar

Inte heller för investeringarna går kalkylerna att följa. Budgeten omfattar ett rambeslut för flera år, inga uppgifter finns om vilka projekt som ingår, hur kalkylerna har gjorts eller vilka prioriteringar som ligger bakom förslaget. I vissa fall har fullmäktige fattat investeringsbeslut baserat på hemliga handlingar. Delegationen av investeringsbesluten är omfattande och det framgår sällan vem som är ansvarig.

Denna beslutsordning har lett till en mängd felaktiga investeringar, några mycket omfattande. Även här är fullmäktiges kontrollfunktion satt ur spel.

Lagstiftningens krav uppfylls därför inte i Göteborg.

Hemställan

- Att Göteborgs redovisning anpassas så att den uppfyller kraven i Lagen om kommunal Redovisning.

Tom Heyman (VägV)

Theo Papaioannou (VägV)

Carina Pettersson (VägV)

Anders Åkvist (VägV)

Marie-Louise Bergström (VägV)